

за е направена в настоящия момент с информационен ресурс I , (набор от информация под формата на наблюдавани променливи, валиден и на разположение на икономическите агенти в съответния момент).

Горното уравнение може да се презапише така:

$$S_{t+1} = S_{t+1}^e + \mu_{t+1}, \quad (1)$$

където μ_{t+1} са отклонения със средна нула и постоянна ковариационна матрица, некорелирани с всички променливи от информационния набор I , (Maddala, 1998).

В светлината на хипотезата за рационални очаквания трябва да се отбележи фактът, че икономическите агенти имат съвсем целенасочено поведение на основата на постоянно учене и изследване логиката на икономическата среда, зависещо както от миналия опит, така и от настоящото състояние на нещата. Те формират очаквания, които от своя страна генерират резултати, потвърждаващи направените очаквания. Тази форма на рационалните очаквания N. Savin определя като "равновесна". При наличие на равновесие очакванията са "осреднено верни", или тяхното математическо очакване съвпада с реалната стойност на предвижданата величина. Остава отворен въпросът: "Как биха изглеждали нещата, ако равновесието не е изпълнено?" Допуска се фактът, че икономическите агенти правят систематични грешки при вземането на решения например поради използването на грешен модел и възможността те да преразгледат в кратък период този модел с цел елиминиране на систематичните отклонения (Иванова, 1999). Тук можем да зададем отново въпрос: "Вярна ли е хипотезата за рационални очаквания в подобна ситуация?"

В новата светлина на хипотезата е въвеждането на процес на "учене" при формирането на рационални очаквания или допускането, че в някои периоди очакванията следват "обучителни правила", заменящи хипотезата за рационалност, които имат от своя страна потенциала да доведат до рационалност (Evans, Honkapohja; Иванова, Лазаров, 2001).

ПРОВЕРКА ЗА РАЦИОНАЛНОСТ

Моделът на рационалните очаквания в своята стандартна форма е:

$$S_{t+1} = \beta_0 + \beta_1 \cdot S_{t+1}^e + \mu_{t+1},$$

като се използват вече въведените означения.

Този модел е в основата на тест за връзката (регресията) между реалните изражения на една променлива и очакваните за един и същ период (Swarna, Ghosh, 2000). Последователността на работа изисква първо да оценим урав-